

Iktatószám:
Ügyintéző:

VIZELET MINTAVÉTELI TÁJÉKOZTATÓ PÁCIENSEKNEK

Kedves Páciensünk!

Önt kezelőorvosa rutin laboratóriumi vizeletvizsgálat céljából vizeletminta adására kérte. A vizeletminta típusa szerint leggyakrabban ún. reggeli első vizelet vagy második vizelet (felkelés után az első vagy második vizelésből származó minta), illetve ritkábban 24 órás (vagy rövidebb idejű) vizeletgyűjtésből származó minta. A vizeletminták nem ritkán a húgycsőből, a környező bőr és nyálkahártya területéről baktériumokkal, hámsejtekkel, fehér-és vörösvérsejtekkel szennyeződhetnek. A vizeletminta megfelelő minőségét a szabályosan elvégzett, tiszta, közepsugaras vizeletből történő mintavétel és a minta gyors laboratóriumba juttatása (<2 óra) garantálja.

A reggeli első/második közepsugaras vizeletminta adásának lépései

- Alkoholos italokat, C-vitamint tartalmazó készítményeket 24 órával a mintavétel előtt kérjük, már ne fogyasszon.
- A vizsgálatot megelőző 48 órában tartózkodjon az erős fizikai munkától, sporttól.
- A vizsgálat napján éjjel 02:00 órától a reggeli mintavételig lehetőleg ne ürítsen vizeletet. A mintavétel előtt és után alaposan mosson kezet.
- Készítse elő a mintatartó edényt – legjobb az erre a célra kiadott (orvos, vagy laboratórium által biztosított) csavaros tetejű edény. Ennek hiányában megfelelő egy tiszta, előzetesen kiforrázt és kiszárított, jól zárható gyógyszerlábi üveg, vagy befőttesüveg, 0.5-1 dl űrtartalommal.
- A mintatartó edényre írja rá a nevét és születési idejét.
- Tisztálkodás – férfiaknál a hímvesszőt és a makkot, nőknél a kis- és nagyajkakat, illetve a hüvelybemenetet célszerű lemosni. Elegendő tiszta vizet használni, majd szárazra törölni a területet.
- Férfiaknál fontos a vizelés megkezdése előtt a fitymát hátrahúzni a húgycsőnyílás szabaddá tételéhez, míg nőknél ugyanezt a kis- és nagyajkak kézzel történő széttáráásával lehet biztosítani.
- Fogja kézbe az előkészített edényt, de ne érintse annak belsejét. A WC kagylóba kezdjen el pisilni, majd az edénybe ürítse a vizelet középső részét a kellő mennyiség eléréséig (kb. 0.5-1 dl), a vizelet utolsó porcióját ismét a WC kagylóba ürítse. Így a vizelet „középső”, tiszta részét gyűjtötte össze. Zárja le szorosan az edényt.

- A mintát a lehető legrövidebb időn belül juttassa el orvosához, vagy a laboratóriumba. A mintavételtől számított 2 órán belül optimális elvégezni a vizsgálatokat. Ha ez nem lehetséges, a mintát hűtőbe kell helyezni a szállítás előtt/közben.
- Nőknél a menstruáció vagy hüvelygyulladás megghamisíthatja az eredményt, ezért ezekben az esetekben lehetőleg ne adjon vizeletmintát.
- Amennyiben nem otthonában, hanem a laboratóriumban, rendelőben történik a vizeletminta vétele (random vizeletminta), törekedjen a leginkább higiénikus mintavételre.

A 24 órás vizeletgyűjtés lépései

- Bizonyos mennyiségi vizsgálatokhoz egy időtartam alatt pontosan gyűjtött vizeletre van szükség. Az időtartam általában 24 óra, de lehet 12 óra vagy rövidebb periódus is, orvosi utasítás szerint.
- A vizeletgyűjtés napján igyon meg összesen 1-1.5 liter folyadékot, de többet lehetőleg ne. Alkoholt ez idő alatt kérjük, ne fogyasszon.
- A vizeletgyűjtés napjának reggelén – célszerűen felkelés után - ürítse ki hólyagját, majd jegyezze fel a vizeletürítés időpontját (óra-perc). Ez lesz a kezdő időpont.
- Ezt követően 24 órán át vizeletét egy megfelelő nagyságú edénybe gyűjtse. Ha éjszaka felkel vizelni, azt is az edénybe tegye. Figyeljen arra is, hogy székletürítéskor a vizeletnek a gyűjtőedénybe kell kerülnie. Széklet azonban ne kerüljön az edénybe.
- Az időszak végén (pontosan 24 órával a kezdő időpont után, +-10perc) ürítse ki hólyagját, ez a porció is a gyűjtőedénybe kerüljön.
- A gyűjtőedényről: erre a célra kaphat orvostól egy speciális edényt (kb. 3 literes). Ha nem kap edényt, akkor célszerű egy kimosott, kiöblített és kiszárított 2 literes befőttesüvegbe, vagy tiszta és száraz ásványvizes palackba végezni a gyűjtést.
- Konyhai mérlegen mérje le az üres edény súlyát (pl. 162 g), amit a gyűjtés végén le kell majd vonni az összegyűjtött vizeletet tartalmazó edény súlyából (nettó vizelet súlya).
- A gyűjtés ideje alatt a vizeletet végig hűvös helyen kell tartani. (nejlonzacskóba helyezve hűtőszekrényben tárolhatja.)
- A gyűjtés végén mérje le mérlegen a vizeletet tartalmazó edény súlyát, majd vonja le belőle az üres edény súlyát. Pl. 1860 g – 162 g = 1698 g. Írja fel pontosan a számot. Valójában ez 1698 ml/24 óra vizelet mennyiséget jelent.
- Ezután a teljes, gyűjtött mennyiséget alaposan keverje össze és egy kisebb porciót (kb. 1 dl-t) öntsön át egy kisebb tiszta üvegbe, vagy jól zárható edénybe. A laboratóriumba elég ezt eljuttatni. Előfordulhat azonban, hogy a teljes gyűjtött mennyiséget kéri az orvos, így ezt célszerű előzetesen tisztázni.
- A minta laboratóriumban történő leadásakor meg kell adni a gyűjtött vizelet pontos mennyiségét és a gyűjtési időtartamot is. A vizsgálatkérő lapon tüntessük fel ezeket az adatokat.

Bármely felmerülő kérdése esetén kérjük, keresse kollégáinkat!

JÓ EGÉSZSÉGET KÍVÁNUNK!

Győr, 2023.01.01.

Sipák Zoltán

osztályvezető

Készítette: Dr. Dinnyés Imre